

**ORDE DER APOTHEKERS
NATIONALE RAAD**

Jaarverslag 2019

INHOUD

VOORWOORD	1
DEEL 1. DE NATIONALE RAAD	2
I. SAMENSTELLING VAN DE NATIONALE RAAD	2
II. INTERNE ACTIVITEITEN	3
A. <i>Zittingen van het Bureau/de Raad</i>	3
B. <i>Werkgroepen</i>	3
C. <i>Enquête door de firma Dedicated</i>	6
III. NATIONALE GROEPEN EN COMMISSIES	7
A. <i>Inter-ordes</i>	7
B. <i>eHealth-platform</i>	7
C. <i>Misbruik van geneesmiddelen</i>	8
D. <i>BENZO-NET</i>	8
E. <i>De Dienst voor geneeskundige evaluatie en contrôle (DGEC) - RIZIV</i>	8
IV. EUROPESE EN INTERNATIONALE ORGANISATIES	8
A. <i>Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)</i>	8
B. <i>EurHeCA</i>	9
C. <i>Conférence Internationale des Ordres des Pharmaciens Francophones (CIOPF)</i>	9
D. <i>OFBS</i>	9
V. CONTACTEN MET EXTERNE PARTNERS	10
VI. ACTIVITEITEN BIJ DE UNIVERSITEITEN	12
DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT	13
DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS	16
I. WERKING VAN DE NATIONALE RAAD	16
II. CONTACTEN MET DE RADEN	16
A. <i>Opstart van de hernieuwde Raden</i>	16
B. <i>Contacten met Provinciale Raden</i>	17
III. FINANCIËEL BEHEER	18
IV. LOGISTIEK	18
A. <i>IT</i>	18
B. <i>Gebouwen</i>	18
C. <i>Andere</i>	18
V. PERSONEELSBELEID	19
DEEL 4. JURIDISCHE DIENST	20
I. GESCHILLENBEHEER	20
A. <i>Tuchtgeschillen</i>	20
B. <i>Geschillen van gemeen recht</i>	20
II. JURIDISCHE ADVIEZEN	21
A. <i>Vragen van apothekers en derden</i>	21
B. <i>Vragen van de organen van de Orde en hun leden</i>	24
C. <i>Adviezen en communicaties</i>	24
III. EXTERNE VERGADERINGEN	25
A. <i>Tussenkomen als spreker</i>	25
B. <i>Colloquia en seminars</i>	25
BESLUIT	27

VOORWOORD

De **Orde der Apothekers** werd opgericht in 1949 onder andere om de commercialisering van het beroep tegen te gaan.

De Orde wordt nu voornamelijk geregeld door het Koninklijk Besluit nr. 80 van 10 november 1967 betreffende de Orde der Apothekers (hieronder “K.B. nr. 80”) en door het Koninklijk Besluit van 29 mei 1970 tot regeling van de organisatie en de werking der raden van de Orde der Apothekers (hieronder “K.B. van 29 mei 1970”); deze wijken niet af van de doelstellingen van de wetgever van 1949. De Orde is een **publiekrechtelijke instelling** die rechtspersoonlijkheid geniet (K.B. nr. 80, art. 1). Haar juridische bevoegdheid wordt beperkt tot de realisatie van haar doel.

Geen enkele bepaling van bovenvermelde Koninklijke besluiten verwoordt op een duidelijke en volledige manier het doel van de Orde. Het is de gecombineerde lezing van verschillende bepalingen en van de Parlementaire stukken, alsook de analyse van de bevoegdheden van de organen van de Orde die toelaten het doel te begrijpen dat de wetgever haar heeft toegekend. De Orde der Apothekers wordt dus bekleed met een **opdracht van algemeen/publiek belang ter bescherming van de volksgezondheid**: ze schept de maatschappelijke en zedelijke voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het vertrouwen van de patiënt en van de maatschappij tegenover het beroep van apotheker.

Om deze opdracht te vervullen moet elke persoon die het wettelijk diploma van apotheker bezit en de artsnijbereidkunde wettelijk in België wenst uit te oefenen noodzakelijkerwijze ingeschreven zijn bij de Orde der Apothekers (momenteel zijn meer dan 13 000 apothekers ingeschreven: officina-apothekers, ziekenhuisapothekers, klinisch biologen, industrie-apothekers (niet-verplicht). Ten opzichte van deze personen, beschikt de Orde der Apothekers over een **reglementaire bevoegdheid** (opstellen van een deontologische Code), een **rechterlijke tuchtbevoegdheid** (vervolgen van deontologische inbreuken) en een **administratieve bevoegdheid** (beslissen over de toelating van de leden en het opmaken van de lijst). Deze bevoegdheden zijn verdeeld tussen de organen van de Orde - Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d’appel, Nationale Raad - door de verschillende specifieke taken die aan hen voorbehouden worden.

2019 stond volledig in het kader van de hervorming van de deontologische code, overschaduwde door te veel energieopslopende rechtszaken ten aanzien van een gewaardeerde instelling als de Orde der Apothekers.

Dit jaarverslag heeft tot doel de activiteiten van de Nationale Raad in de loop van het jaar 2019 voor te stellen (**Deel 1**), met een bijzondere focus op de activiteiten van de twee diensten die de dagelijkse werking ervan verzekeren: de administratieve directeurs (**Deel 3**) en de juridische dienst (**Deel 4**). Ook al valt de tuchtactiviteit niet binnen de bevoegdheid van de Nationale Raad, ze berust toch hoofdzakelijk op de deontologische principes die hij vaststelt. Deze activiteit wordt dus ook in dit jaarverslag voorgesteld met statistieken (**Deel 2**).

Figuur 1. De Orde der Apothekers, haar organen en haar personeel

DEEL 1. DE NATIONALE RAAD

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers heeft als taak de algemene beginselen en de regels die de Code van de farmaceutische plichtenleer vormen vast te stellen en deze aan te vullen of nader te omschrijven op basis van de rechtspraak van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'Appel, van dewelke hij een repertorium van de beslissingen bijhoudt (K.B. nr. 80, art. 15, § 1 en § 2, 1°).

Bovendien (K.B. nr. 80, art. 15, § 2),

- Kan de Nationale Raad op eigen initiatief of op aanvraag van de openbare overheid, van openbare instellingen of van beroepsverenigingen van apothekers, gemotiveerd advies geven over algemene vragen, over beginselvraagstukken of over regelen van farmaceutische plichtenleer.
- Bepaalt en int hij de bijdragen, nodig voor de werking van de Orde.
- Treft hij alle nodige maatregelen voor de verwezenlijking van het doel van de Orde, d.w.z. voor de uitvoering van zijn opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid.

De uitoefening van deze bevoegdheden heeft zich in 2019 vertaald naar verschillende interne activiteiten (II.), naar de deelname aan de activiteiten van diverse nationale groepen en commissies (III.), maar ook van Europese/internationale organisaties (IV.), regelmatige contacten met externe partners (V.) en wisselwerking met de universiteiten (VI.). Al deze activiteiten worden hieronder beschreven na het overzicht van de samenstelling van de Nationale Raad (I.).

I. Samenstelling van de Nationale Raad

Krachtens het K.B. nr. 80 (art. 14) omvat de Nationale Raad van de Orde der Apothekers een afdeling met het Nederlands en een afdeling met het Frans als voertaal. Hij is samengesteld uit

- Tien leden apothekers verkozen voor een termijn van zes jaar door elke Provinciale Raad uit zijn midden of er buiten (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid);
- Zes leden professoren die de farmaceutische faculteiten van de Universiteiten te Brussel (VUB en ULB), Luik, Leuven (KUL en UCL) en Gent vertegenwoordigen en die voor een termijn van zes jaar door de Koning worden benoemd (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid). De Universiteit van Antwerpen heeft haar farmaceutische faculteit na de aanneming van het K.B. nr. 80 opgericht en wordt daarom enkel uitgenodigd op de Nationale Raad.

Beide afdelingen van de Nationale Raad worden bijgestaan door een magistraat, die

Figuur 2.
Samenstelling
van de
Nationale
Raad

Nationale Raad		
	Afdeling FR	Afdeling NL
Voorzitters	Prof. B. Pirotte	Prof. G. Laekeman
Magistraten bijzitters	M. J. Simons (effectief) M. P. Boudolf (plaatsvervangend)	
Vertegen- woordigers universiteiten	Prof. V. Lacour	Prof. D. Deforce
	Prof. J. Nève	Prof. F. Puttemans
Onder- voorzitters	Apr. S. Pirard	Apr. R. Verthongen
Secretarissen	Apr. M. Bouillon	Apr. T. Desbuquoit
Leden apothekers	Apr. P. Ramlot	Apr. M.R. Devlies
	Apr. A. Lejeune	Apr. L. Halet
	Apr. M. Demarbe	Apr. A. Vandeputte

Uitgenodigd: Prof. L. Pieters

wordt ondersteund door een **plaatsvervangende bijzitter**. Beide worden door de Koning benoemd. Elke afdeling kiest een voorzitter (onder de vertegenwoordigers van de universiteiten), een ondervoorzitter en een secretaris. De **voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen** bijgestaan door de assessor vormen samen het **Bureau** (K.B. van 29 mei 1970, art. 15).

Na de verkiezingen die in 2018 hebben plaatsgevonden om de helft van de Provinciale Raden te hernieuwen (zie het [jaarverslag 2018](#)) worden bepaalde afgevaardigden van de Provinciale Raden bij de Nationale Raad vervangen. De nieuwe samenstelling van de Nationale Raad wordt voorgesteld in [Figuur 2](#).

II. Interne activiteiten

A. Zittingen van het Bureau/de Raad

De kern van de activiteit van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers speelt zich af tijdens de **zittingen van het Bureau of van de Raad**. Inderdaad, tijdens deze vergaderingen worden de beslissingen genomen, de beleidslijnen uitgetekend, de communicaties goedgekeurd en de actualiteiten bediscussieerd. De Raad, in zijn plenaire samenstelling, beschikt over de beslissingsbevoegdheid; het Bureau, met zijn beperkte samenstelling, bereidt het werk van de Raad voor die ook een mandaat aan het Bureau kan geven om bepaalde missies uit te voeren.

Het Bureau en de Raad vergaderen **één keer per maand** behalve tijdens de zomervakantie. De directeurs en de juristen nemen deel aan deze vergaderingen als genodigden. De zittingen van de Raden worden voorafgegaan door een voorbereidend overleg tussen de leden apothekers.

Aantal vergaderingen in 2019:

❖ Bureau: **10**

→ 10/01 ; 07/02 ; 14/03 ; 11/04 ; 09/05 ; 06/06 ; 12/09 ; 10/10 ; 07/11 ; 05/12

❖ Raad: **11**

→ 24/01 ; 21/02 ; 28/03 ; 25/04 ; 23/05 ; 06/06 ; 20/06 ; 26/09 ; 24/10 ; 21/11 ; 19/12

❖ Voorbereidend overleg: **10**

Belangrijke thema's in 2019, die niet verder behandeld worden in dit verslag, zijn:

- De aanneming van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg;
- De verkiezingen en de positionering van de Orde der Apothekers (cfr. Memorandum van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers met het oog op de verkiezingen van mei 2019 en Memorandum interordes, "De doelstelling van de Ordes en hun rol");
- De onbeschikbaarheden/ tekorten van geneesmiddelen in de apotheek;
- De enquêtes van Test-Aankoop betreffende de medische hulpmiddelen en de verkoop van zelftests in de officina;
- De politieke voorstellen met betrekking tot de toekomst van de beroepsordes;
- ...

De **rekeningen** en de **jaarlijkse balans**, die door de directeurs en boekhouder worden voorbereid, worden voorgesteld en goedgekeurd tijdens de zitting van de Raad in maart na de verificatie ervan door de rekencommissarissen (één per afdeling van de Nationale Raad geloot onder de leden die niet in het Bureau zitten).

B. Werkgroepen

Voor bepaalde actuele onderwerpen wenst de Nationale Raad van de Orde der Apothekers soms dat een grondigere analyse wordt gedaan en hij vertrouwt deze toe aan werkgroepen. De ondersteuning van de directeurs en de juridische dienst wordt soms in dit kader gevraagd en vereist dus hun deelname aan deze interne groepen.

De werkgroep die in 2019 het meest actief was, was de werkgroep "hervorming van de Code van farmaceutische plichtenleer".

2019 zal de geschiedenis van de Orde ingaan als HET jaar waarin de hervorming van de Code een feit werd.

Na vele vergaderingen en ruim overleg met verschillende belanghebbende instanties kwamen de actuele deontologische regels tot stand.

Op de Nationale Raad van 24/10/2019 werd de finale hernummerde versie goedgekeurd.

Werkgroep "Hervorming Code" in 2019

Opstart van de werkgroep:
09/03/2017

6 vergaderingen in 2017

11 vergaderingen in 2018

4 vergaderingen in 2019

De werkgroep (gestimuleerd door de juriste) slaagt er niet alleen in om een Code artikel per artikel te bespreken en waar nodig te actualiseren, maar ook het creatieve idee naar voor te brengen om naast het boekje met de deontologische regels ook een beslissingsboom en een gecommuniceerde Code op te stellen om provinciale Raden en apothekers zo duidelijk mogelijk de regels te laten verstaan.

Resultaat werkgroep:

1. Hervormde deontologische Code
2. Beslissingsboom (zie [Figuur 4](#))
3. Gecommuniceerde Code (aan verder werken in 2020)

1. Hervormde deontologische Code

Gezien de evolutie van het beroep en van de samenleving, actualiseert de Nationale Raad regelmatig zijn deontologische Code.

Deze hervorming bevat een aantal fundamentele herzieningen met name betreffende publiciteit en commerciële praktijken (deel 13).

Maatschappelijk kader:

De apotheker, die in de eerste plaats een gezondheidszorgberoepsbeoefenaar is, ook wordt beschouwd als een onderneming in de zin van het mededingingsrecht en het economisch recht in het algemeen.

Rekening houdend met deze situatie en aangezien de Orde der Apothekers zelf het mededingingsrecht en het economisch recht in het algemeen moet naleven, liggen verschillende basisbeginselen ten grondslag aan deel 13 van de Code:

- **Principiële toelating van reclame en commerciële praktijken**

Reclame, restorno's, prijsverminderingen, fideliseringspraktijken... moeten toegelaten worden.

Elke informatie, publiciteit of commerciële praktijk, zoals een restorno of een prijsvermindering, heeft tot doel patiënten te binden of nieuwe patiënten te vinden: patiënten "werven" is dus inherent aan deze praktijken; indien de informatie, publiciteit en commerciële praktijken toegelaten worden, moet het werven ook toegelaten worden.

- **Noodzaak en proportionaliteit van eventuele beperkingen**

Vanwege het gereguleerde karakter van het beroep van apotheker kunnen beperkingen, in voorkomend geval strikt, op de principiële toelating van reclame en commerciële praktijken voorzien worden mits naleving van twee voorwaarden:

- Deze beperkingen moeten noodzakelijk zijn om legitieme doelen te bereiken.
- Deze beperkingen moeten proportioneel zijn met deze legitieme doelen.

Worden beschouwd als legitieme doelen om publiciteits- en commerciële praktijken te beperken: de bescherming van de volksgezondheid, de bescherming van de waardigheid/het imago van het beroep en de bescherming tegen overconsumptie van geneesmiddelen.

Kernideeën:

- **Evenwicht: apotheker ondernemer = apotheker zorgverstreker**
- **Centrale missie: verstrekking van kwaliteitsvolle gezondheidszorg**
- **Consument= patiënt die centraal moet staan in alle omstandigheden**
- **Risico's van overconsumptie of misbruik en de risico's voor de volksgezondheid**
- **Werven van patiënten wordt gelinkt met de verspreidingsmodus (kanaal + doelgroep) en grens tussen toegelaten en verboden = proportionaliteitsprincipe (zie ook beslissingsboom hieronder).**

Gezien deze ingrijpende hervorming werden er, om de apothekers optimaal te informeren, opleidingsavonden voorzien in het ganse land. Deze sessies werden georganiseerd en geleid door de directeurs die alles hebben georkestreerd om ervoor te zorgen dat de informatie betreffende de nieuwigheden alle belanghebbenden zou bereiken vóór de inwerkingtreding van de nieuwe regels, dat de sessies erkend zouden zijn (opleidingspunten voor de apothekers) en dat elke deelnemer een versie op papier van de nieuwe Code zou krijgen.

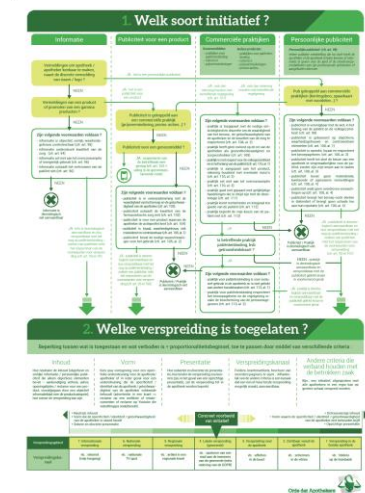

Figuur 3: Informatieavond - Uitnodiging

2. Beslissingsboom

De werkgroep ontwikkelde een tool om de apotheker en de leden van de Provinciale Raden te helpen hun weg te vinden in de artikelen rond publiciteit en commerciële praktijken.

- Het benoemen van het type initiatief dat genomen wordt en de evaluatie van de inhoud ervan
- Wenst de apotheker het initiatief te verspreiden en mag hij het doen? J/N
- Indien JA - hoe?

Figuur 4: Beslissingsboom

3. Gecommentarieerde Code

De gecommentarieerde Code van farmaceutische plichtenleer is een instrument bestemd om de bepalingen van de Code aan te vullen. Dit instrument maakt strikt genomen geen deel uit van het deontologische corpus en heeft dus geen bindende juridische kracht. Het is een evolutief instrument om de betekenis en de interpretatie van de deontologische regels te verduidelijken (net zoals de parlementaire voorbereidende werken bij een wet). Het richt zich tot de apothekers die op de lijst van de Orde zijn ingeschreven maar ook tot alle geïnteresseerden.

Om de lezing te vergemakkelijken, is er een artikelsgewijze bespreking, soms voorafgegaan door algemene opmerkingen met betrekking tot een deel van de Code. De verschillende categorieën van informatie worden bovendien aangeduid door middel van een specifiek pictogram.

- De gloeilamp wijst op aanvullende uitleg om de inhoud van het gecommentarieerde artikel te verduidelijken.
- Het boek wijst op verwijzingen naar voor het gecommentarieerde artikel pertinente teksten - wetten, Koninklijke besluiten, adviezen van de Nationale Raad.
- De hamer wijst op gevallen die het gecommentarieerde artikel illustreren.

Een uitdaging en een goede reden om regelmatig onze website te bezoeken: www.ordederapothekers.be.

Dit levend, digitaal document zal in stappen verschijnen op de website en continu worden geactualiseerd en geïllustreerd met bestaande casussen.

Wij danken hierbij de werkgroep en de juriste die dit ondersteunde!

C. Enquête door de firma Dedicated

Reeds lange tijd worden discussies gevoerd rond het effect en het belang van het gebruik van betalende zoekmachines (type Google AdWords) door apothekers. Ook als bijkomend inzicht voor de hervorming van de Code is dit een belangrijk aspect. Om deze redenen besloot de Nationale Raad van de Orde begin 2019 om rond dit onderwerp een rondvraag te doen bij de consument. De firma Dedicated werd gekozen om deze enquête te realiseren.

Hierbij een samenvatting van het zeer interessante resultaat:

Het bezoek aan apotheken

8 op de 10 personen bezoeken zo goed als altijd dezelfde apotheek (50% gaat “altijd” en 34% “bijna altijd” naar dezelfde apotheek). De Brusselaars wisselen iets vaker dan de andere respondenten tussen apotheken. Bovendien zijn het de 55-plussers die het vaakst altijd naar dezelfde apotheek gaan (65%).

Wat betreft het type apotheek dat men bezoekt, zien we dat de onafhankelijke apotheken veruit op kop staan. 67% van de bevroegde personen verklaart naar een onafhankelijke apotheek te gaan. Vlamingen gaan vaker naar dit type apotheken (73%) dan Brusselaars (54%) en Walen (59%). We zien ook dat de respondenten jonger dan 35 iets minder vaak voor een onafhankelijke apotheek kiezen dan de oudere respondenten.

Ook is het interessant te belichten dat de Brusselaars vaker naar een apotheek gaan die deel uitmaakt van een netwerk (42%) dan de Vlamingen (21%) en de Walen (37%).

Deze eerste resultaten bieden ons al een sociologische beschrijving van klanten die onafhankelijke apotheken bezoeken. Als typische klant zal iemand die in Vlaanderen

woont en ouder dan 55 jaar is bijna uitsluitend onafhankelijke apotheken bezoeken. Daarentegen zal een inwoner van Brussel die jonger is dan 35 jaar iets minder vaak naar dezelfde apotheek gaan en zich eerder naar een apotheek uit een netwerk begeven.

De vijf criteria voor de keuze van een apotheek (op basis van de top 3 die elke respondent aanduidde) zijn: de nabijheid van de apotheek tot thuis of de werkplek (61%), de kwaliteit van het advies (38%), de klantenkaart (37%), korte wachttijden (30%) en parkeergemak (21%).

Het zoeken van apotheken op internet

De helft van de respondenten heeft al een apotheek op internet gezocht. We zien geen erg grote verschillen naargelang het gewest. Daarentegen deden personen die vaker naar een apotheek gaan meer online zoekwerk dan zij die er eerder zelden komen (54% versus 37%). Ook zien we een verschil naargelang de leeftijd. De 55-plussers (37%) hebben duidelijk minder vaak online een apotheek gezocht dan de jongere respondenten (53%)

De informatie die men online zoekt, is zo goed als gelijk voor alle gewesten, bezoekfrequenties en leeftijden. Toch zien we verschillen naargelang hoe vaak men ziek is. De respondenten die vaak ziek zijn, hebben vaker online gezocht om prijzen te vergelijken, terwijl zij die zelden of nooit ziek zijn - wat 74% vertegenwoordigt van de personen die al online een apotheek hebben gezocht - in de eerste plaats zochten naar de openingsuren. We zien hier dus duidelijk dat het doel van de zoektocht verschilt van aard.

Reclame door de apotheken

70% van de respondenten heeft geen reclame van een apotheek ontvangen. Het zijn vaker de 34- tot 54-jarigen die een dergelijke reclame hebben ontvangen (27%). Globaal staat men neutraal ten aanzien van dit soort reclame. De 55-plussers staan hier negatiever tegenover dan de andere leeftijdsgroepen.

Kennis en evaluatie van betalende internetcommunicatie

Driekwart van de bevroegden heeft geen zoekmachinereclame door apotheken opgemerkt. Slechts 21% merkte dit al op. Niet

meer dan 9% weet dat de apotheken betalen voor deze zoekmachinereclame.

Een op twee respondenten vindt betalende zoekmachinereclame door apotheken aanvaardbaar. Hier zien we grote verschillen tussen de verschillende leeftijdsgroepen. De 18- tot 34-jarigen en de 35- tot 54-jarigen vindt dit aanvaardbaar met respectievelijk 60% en 54% dat hier positief tegenover staat. Het percentage 55-plussers dat dit aanvaardbaar vindt, is daarentegen heel wat lager (31%). Ook zien we kleine verschillen tussen de gewesten. De Brusselaars vinden dit minder aanvaardbaar (41%) dan de Vlamingen (48%) en de Walen (46%).

Zij die graag inzicht krijgen in het volledige verslag kunnen dit opvragen bij de Nationale Raad.

III. Nationale groepen en commissies

A. Inter-ordes

Sinds enkele jaren **vergaderen de vijf bestaande beroepsordes in België twee keer per jaar** om hun ervaring en kennis in verband met verschillende onderwerpen te delen. De vertegenwoordigers van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers - waaronder de juridische dienst, maar ook een directeur, de magistraat-assessor en de voorzitter(s) - ontmoeten dus regelmatig hun collega's bij de Orde der Artsen, de Orde der Dierenartsen, de Orde van Architecten en de Orde van Advocaten.

In 2019 kwamen opnieuw **zeer gevarieerde punten** aan bod.

De Orde van Franstalige en Duitstalige balies van België organiseerde de vergadering van **11 maart 2019**, de Orde van Vlaamse Balies deze van **14 oktober 2019**.

Tijdens de vergadering van 11 maart werd de tekst voor een gemeenschappelijke inter-ordes communicatie, mits enkele opmerkingen, goed bevonden. De tekst werd onder de noemer van memorandum met als titel: "De doelstelling van de Ordes en hun rol" verstuurd in april 2019.

Doel: gebruik maken van de federale, regionale en Europese verkiezingen van mei

2019 om te herinneren aan de noodzaak van het bestaan van de Ordes.

Verder kwamen volgende onderwerpen aan bod tijdens de vergaderingen: dossier GDPR, beroepsgeheim, college van toezicht bij Orde der Vlaamse Balies, wetboek vennootschappen...

B. eHealth-platform

Het eHealth-platform heeft de missie om een goed georganiseerde, onderlinge elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling te bevorderen en te ondersteunen tussen alle actoren in de gezondheidszorg. Het wordt beheerd door een Beheerscomité dat o.a. verantwoordelijk is voor het goedkeuren van de strategie en de visie van het eHealth-platform en het opmaken van het ontwerp van begroting en de jaarrekening. De Orde der Apothekers vertegenwoordigd door een lid van de Nationale Raad of de Nederlandstalige directeur is er lid van met raadgevende stem (wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, art. 15).

In 2019 heeft de Orde **4 vergaderingen** van het Beheerscomité bijgewoond. In de praktijk zag de Orde de volgende evoluties:

- Verdere uitbreiding en benoeming van de verantwoordelijkheden in het kader van de ontwikkeling van de database "Cobrho" - database zorgverstrekkers;
- Ontwikkeling en opvolging van BCP's bij technisch defect en uitvallen van diensten van het eHealth-platform;
- Voorstelling van het eGezondheidsplan 2019-2021 met belangrijkste elementen:
  - Finaliseren en bijsturen bestaande projecten;
  - Uitbreiding van bestaande projecten naar bijkomende doelgroepen;
  - Uitbreiding van bestaande Belgische projecten naar Europa;
  - Betere connectie met Europese en internationale initiatieven en programma's;
  - Stopzetten van niet langer relevante projecten;
  - Nieuwe criteria voor de registratie van softwarepakketten van huisartsen.

C. Misbruik van geneesmiddelen

Als eerstelijns-zorgverstreker wordt de apotheker geconfronteerd met veel situaties van misbruik of overmatig gebruik van geneesmiddelen.

Verschillende autoriteiten zijn zich bewust van de ernst van dit probleem meer bepaald van het misbruik binnen verschillende farmacologische klassen zoals benzodiazepines, psychotrope middelen, pijnstillers, narcotische analgetica en opioïden.

Hoe kunnen we onze rol als apotheker in dergelijke situaties op ons nemen, met inachtnaam van het wettelijke en ethische kader?

Een werkgroep, die binnen de Nationale Raad van de Orde van Apothekers werd opgericht, stelt voor om verschillende concrete middelen ter beschikking te stellen als begeleiding bij besluitvorming. De werkgroep functioneert als reflectie- en contactgroep en werkt hiervoor samen met de Orde der Artsen.

Er waren 3 bijeenkomsten in 2019, op 17 januari, 26 februari en 9 december.

Verschillende tools en nuttige documenten werden online gezet op de website van de Orde, evenals een contact e-mailadres: geneesmiddelenmisbruik@ordederapothekers.be.

In samenwerking met de Orde der Artsen wordt momenteel een ontwerpovereenkomst opgesteld.

D. BENZO-NET

Het BELSPO (Federaal Wetenschapsbeleid) heeft onlangs een nieuw onderzoeksproject gelanceerd: BENZO-NET dat tot doel heeft te begrijpen hoe gewone gebruikers hun langdurig drugsgebruik ervaren, het huidige normatieve discours over benzodiazepinegebruik te onderzoeken en online middelen te onderzoeken die bijdragen tot de stopzetting van het BZP-gebruik.

De Orde der Apothekers werd uitgenodigd om deel te nemen aan het toezichtscmité van het project. De commissie is in 2019 éénmaal bijeengekomen, op 17 september.

De werkgroep heeft de verschillende methoden besproken die voor het onderzoek zijn gebruikt, de eerste resultaten zullen tijdens de volgende vergadering worden geanalyseerd.

E. De Dienst voor geneeskundige evaluatie en contrôle (DGEC) - RIZIV

De secretaris van de Nationale Raad vertegenwoordigt de Orde bij de DGEC van het RIZIV. In 2019 waren er 4 vergaderingen: 26/04, 21/06, 20/09 en 29/11.

IV. Europese en internationale organisaties

A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)

De PGEU “vertegenwoordigt het standpunt van de officina-apotheek inzake wettelijke en politieke initiatieven op het niveau van de EU die een invloed op het beroep van officina-apotheker en/of de volksgezondheid hebben”. Haar voornaamste doel is “de rol van de officina-apotheker als gezondheidszorg-beroeper te promoten, ervoor te zorgen dat de apotheker zo erkend wordt op alle niveaus en te helpen de gezondheid van de burger van de Europese Unie te beschermen”. Voor dit doel brengt PGEU de nationale beroepsverenigingen en ordes van officina-apothekers van 32 Europese lidstaten samen. Er zijn momenteel 27 gewone leden en 45 waarnemende leden (zie de website <https://www.pgeu.eu>).

Binnen PGEU zijn er verschillende werkgroepen, waaronder de Advisory Working Group (“AWG”) en de European Pharmacists Professional Forum (“EPPF”). De Nationale Raad van de Orde der Apothekers, vertegenwoordigd door een juriste, neemt actief deel aan de werkzaamheden van de werkgroep “AWG” die verschillende politieke dossiers behandelt en het belangrijkste discussieforum is van de vereniging. In 2019 is de werkgroep 7 keer bijeengekomen en heeft o.a. thema's behandeld als de authenticatie van geneesmiddelen, de Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Verordening “medische hulpmiddelen”, de Europese verkiezingen, de

geneesmiddeltekorten, het risico van farmaceutische producten voor het milieu, online-apotheken, Richtlijn “beroepskwalificaties”, grensoverschrijdende erkenning van voorschriften. Aan de werkgroep “EPPF” wordt deelgenomen door de ondervoorzitter en de secretaris van de Nationale Raad (3 vergaderingen in 2019). Hier worden beroeps-gerelateerde vragen besproken. In 2019 ging het vnl. over het risico van geneesmiddelen voor het milieu, geneesmiddeltekorten (stand van zaken en studie van mogelijke oplossingen), vaccinatie (verschillende reglementeringen in de lidstaten), uniformisering van de apotheekstudies, elektronische informatie over geneesmiddelen, ...

Sinds 2019 houdt PGEU slechts tweemaal per jaar haar Algemene Vergadering i.p.v. driemaal. In 2019 was dit op 11 juni 2019 en 14 november 2019. In juni wordt er bovendien een Symposium georganiseerd waaraan in 2019 de ondervoorzitter, de secretaris en een juriste van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers hebben deelgenomen. Op 12 juni 2019 ging het Symposium door over “Advancing safe and accessible healthcare delivery for European communities”.

B. EurHeCA

EurHeCA heeft tot doel “een forum van uitwisseling te zijn en alle nuttige informatie tussen bevoegde overheden te delen, de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van de patiënten te verbeteren, de volksgezondheid en de kwaliteit van de zorg te bevorderen, samen te werken met de verenigingen die Europese zaken behandelen voor de gezondheidszorgberoepen, de goede praktijken tussen de bevoegde overheden voor gezondheidszorgberoepers uit te wisselen, de betrokkenheid van de gezondheidszorgberoepers in de eHealth technologieën, hun applicaties en de gelinkte tools (authenticatie, ondertekening enz.) te ondersteunen, de compatibiliteit van de systemen en de databanken van gezondheidssector te ondersteunen en te promoten, de permanente vorming van de gezondheidszorgberoepers te bevorderen”. EurHeCA brengt 11 gewone leden en 4 waarnemende leden tussen de Europese

bevoegde overheden voor de gezondheidszorgberoepen samen (zie de website <https://www.eurheca.eu>).

EurHeCA werd opgericht in de vorm van een internationale vereniging zonder winstoogmerk (IVZW) van Belgisch recht. Haar zetel ligt dus op het adres van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers en de directeur van de Nationale Raad is sinds het begin secretaris van de Raad van bestuur van de vereniging.

In 2019 vonden 2 algemene vergaderingen van EurHeCA plaats, één in Brussel op 19 maart 2019 en op 9 oktober 2019. De directeur van de Orde der apothekers in België stelt de financiële balans op en verdedigt deze. Belangrijk in 2019 waren de contacten die gelegd werden met de Europese commissie. De administratieve ondersteuning gebeurt door het secretariaat in België en Euralia.

C. Conférence Internationale des Ordres des Pharmaciens Francophones (CIOPF)

De CIOPF wil “een belangrijke plaats voor uitwisselingen en debatten inzake de farmaceutische uitoefening” zijn, die o.a. tot doel heeft “de wederzijdse verrijking van de deelnemers door een betere kennis van de in elke land toepasselijke uitoefenings- en beroepsethische voorwaarden”, “de ontwikkeling van de Franstalige cultuur en taal” en “het promoten op internationaal niveau van de verwezenlijkingen van de Franstalige apothekers met het oog op een verbetering van de volksgezondheid met strikt respect voor de zieke” te promoten. Er zijn momenteel 33 leden in de hele Franstalige gemeenschap (zie de website www.ciopf.org).

Op 25 november 2019 organiseerde de Franse Orde van Apothekers haar “32ste Nationale Dag van de Orde van Apothekers”, die onder meer tot doel had het project “kwaliteitsbenadering in de apotheek” voor te stellen. De directeur van de Franstalige afdeling was aanwezig.

D. OFBS

Het “Frans-Belgische Observatorium voor de Gezondheid” (OFBS) is een belangrijke organisatie voor de grensoverschrijdende zorgverlening en vandaar ook voor de Frans-

Belgische medische samenwerking. In feite is zij gericht op de vakkundige wisselwerking op het gebied van specialisatie. Zo gaan dialyse patiënten naar Tourcoing en immunodepressieve patiënten naar Roubaix. De voorzitter van het OFBS is de heer Lewalle, die onlangs door de President van de Franse republiek gedecoreerd werd.

De Belgische en Franse Orde van Apothekers zijn lid van het OFBS. Zij zien erop toe dat de levering van medicijnen voor grensarbeiders in overeenstemming met de deontologie gebeurt, en dat nieuwe initiatieven volledig ondersteund worden, wanneer blijkt dat deze voordelig zijn voor de volksgezondheid en voor het beroep van apotheker.

Op 1 oktober 2019 vond de Algemene Vergadering plaats en op 7 november het vierde grensoverschrijdende gezondheidsforum van de Frans-Belgische Gezondheidswaarnemingspost. Het INTERREG-project werd voorgesteld, dat het Europese programma voor territoriale samenwerking tussen Frankrijk en Wallonië en Vlaanderen centraliseert en dat tot doel heeft de gemeenschappelijke bevoegdheden te bundelen en tegelijkertijd de rijkdom van elke betrokken regio te vergroten ten voordele van de bevolking van het gebied. Ook de medische demografie werd besproken. Er werd ook een minisalon gehouden om de verschillende lokale INTERREG-projecten voor te stellen.

V. Contacten met externe partners

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers onderhoudt **regelmatige contacten met verschillende externe nationale, alsook buitenlandse partners**. De thema's die tijdens deze vergaderingen worden behandeld, zijn vaak gelinkt met de actualiteit in de apotheeksector. Zie een synthetisch overzicht ervan in de volgende tabel.

Tabel 1. Vergaderingen van vertegenwoordigers van de Nationale Raad met externe partners in 2019			
Gesprekspartner(s)	Vertegenwoordiger(s) Nationale Raad	Thema's	Datum
Firma Dedicated	Juriste Directeur	Enquête: betalende internetcommunicatie door apothekers	09/01/2019
APB	2 Directeurs Juriste 2 voorzitters	Brobeltje – site Apotheek van wacht.be	23/01/2019
Firma Xenia	2 Directeurs	Attentie jong afgestudeerden	05/02/2019
Secretary Plus	2 Directeurs	Aanwerving interim PR Frans-Brabant	18/02/2019
Colloquium Franco-Belge	2 Directeur	Vergelijking evolutie van het beroep/ wetgeving	21/02/2019
City-Façade	2 Directeurs	Herstel voorgevel	08/03/2019
Federatie Vrije Beroepen	Juriste	Vervolgvergadering van de werkgroep "insolventierecht": rol en vergoeding mede-insolventiefunctionaris	14/03/2019
Salon du pharmacien UCL	Directeur	Voorstelling van de Orde	16/03/2019
AUP	Directeur	Voorstelling van het memorandum van de Orde	18/03/2019
DPO-Mtr Deboth	Juriste Directeur	Dossier GDPR	21/03/2019
Integrale	2 Directeurs	Dossier personeel	01/04/2019
FOD Economische zaken	Directeur	Seminarie van de Hoge Raad van zelfstandigen	21/04/2019

Rovacon	2 Directeurs Juriste	GDPR-IT infrastructuur Omschakeling windows 10	26/04/2019
Lacosupport	2 Directeurs	Communicatie Orde	02/05/2019
Lacosupport	Voorzitter Directeur	Communicatietraining NL	09/05/2020
Lacosupport	Voorzitters 2 Directeurs	Communicatietraining	21/05/2019
Ziekenhuisapothekers	Voorzitter Directeur	Relatie Orde/ ziekenhuisapothekers	21/05/2019
SSMG	Directeur	Medico-farmaceutisch overleg misbruik opioiden	24/05/2019
Etilux	2 Directeurs	Projectieschermen in het kader van paperless werken	24/06/2019
Uniweb	2 Directeurs	Demo software	25/06/2019
FOD-volksgezondheid	2 Directeurs	Link Pharpro - FOD	27/06/2019
Novitan	Voorzitter Directeur	Voorstelling project thuislevering	01/08/2019
Bank Van Breda	2 Directeurs	Informatie	01/08/2019
DPO-Mtr Deboth	Juriste Directeur	Dossier GDPR	29/08/2019
IPSA	Voorzitter Directeur	Ondersteuning opleidingen hervorming code	09/2019
DVIT	2 Directeurs	Verandering IT leverancier Windows 10 Aankoop tablets in het kader van paperless werken	04/09/2019
Buroform	2 Directeurs	Aanpassen meubilair	25/09/2019
DVIT	2 Directeurs	Verandering IT leverancier Windows 10	27/09/2019
BACHI	Directeur	Symposium	03/10/2019
Orde der kinesisten FR	Directeur	Uiteenzetting eHealth als vertegenwoordiging EurHeCA	08-09/10/2019
Kamerlid F. Gijbels	Ondervoorzitter Directeur	Hervorming Code Wetsvoorstel splitsing Orde	15/10/2019
FAGG	Directeur	Dag 6 – waakzaamheid gebruik benzodiazepines	15/10/2019
CURALIA	2 Directeurs	Evaluatie bestaande verzekeringspolissen	17/10/2019
Idaprint	2 Directeurs	Drukken boekjes nieuwe code	28/10/2019
Kantoor Daldewolf	Directeur	Lezing insolventie	19/11/2019
Orde der Apothekers Frankrijk	Directeur	Dag van de Orde	25/11/2019
Vlaams Apothekers Netwerk	Ondervoorzitter Directeur	VAN - Top	30/11/2019
APB	2 Voorzitters 2 Juristen 2 Directeurs	Voorstelling project apotheek 3.0 Toekomstvisie APB	18/12/2019
EurHeCA	Juriste Directeur	UBO registratie voor EurHeCA	19/12/2019

VI. Activiteiten bij de universiteiten

Aangezien in België niemand de artseneerbereidkunde mag uitoefenen zonder ingeschreven te zijn bij de Orde der Apothekers is het belangrijk dat de farmaciëstudenten de Orde ontmoeten en haar leren kennen voor ze in het actieve leven stappen.

Deontologische sessies worden dus elk jaar georganiseerd door de universiteiten voor de laatstejaarsstudenten. Vertegenwoordigers van de Orde leiden deze sessies. De vorm ervan varieert van universiteit tot universiteit.

- In de Nederlandstalige universiteiten verzorgen de Nederlandstalige voorzitter en directeur van de Nationale Raad, één of meerdere lid(leden) van de bevoegde Provinciale Raad en de juridische dienst een voormiddag of namiddag tijdens de welke de Orde, het tuchtrecht en de tuchtprocedure, maar ook aanbevelingen betreffende de arbeidsovereenkomst worden voorgesteld. Nadien volgt een interactief debat met de studenten om deontologische casussen op te lossen.
→ VUB: 01/02/2019
→ KUL: 22/03/2019
→ UGent: 10/05/2019
→ UAntwerpen: 13/12/2019
- In de Franstalige universiteiten stellen de Franstalige voorzitter en ondervoorzitter samen met de juridische dienst het tuchtrecht, de tuchtprocedure en concrete casussen die de voorgestelde deontologische principes illustreren voor.
→ UCL: 17/05/2019, 24/05/2019 en 1/10/2019
→ ULB: 21/10/2019
→ ULg: 14/01/2019

De Nationale Raad is ook aanwezig op alle proclamaties van promovendi (7 in 2019). Op deze gelegenheden wordt een kleine attentie

aan de promovendi gegeven. In 2019 was het een harde donkergroene farde met het logo van de Orde.

Data van de proclamaties in 2019:

- Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven): zaterdag 14 september 2019
- Universiteit Gent (UGent): dinsdag 17 september 2019
- Universiteit Antwerpen (UAntwerpen): dinsdag 24 september 2019
- Vrije Universiteit Brussel (VUB): zaterdag 19 oktober 2019
- Université libre de Bruxelles (ULB): vrijdag 6 september 2019
- Université Catholique de Louvain (UCL): zaterdag 7 september 2019
- Université de Liège (ULiège): vrijdag 13 september 2019

DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT

Binnen de Orde der Apothekers behoort de gerechtelijke tuchtmacht tot de tien Provinciale Raden (in eerste aanleg) en tot de Raad van Beroep en de Conseil d'appel (in beroep). In laatste aanleg is ook een cassatieberoep mogelijk bij het Hof van Cassatie.

De tuchtprocedure verloopt binnen deze organen op een totaal onafhankelijke manier. De Nationale Raad wordt wel geïnformeerd over alle genomen beslissingen (K.B. van 29 mei 1970, art. 29, lid 5, en 36). Ten aanzien van deze beslissingen beschikt de voorzitter van de Nationale Raad samen met de magistraat-assessor over het recht om hoger beroep en, in voorkomend geval, cassatieberoep aan te tekenen (K.B. nr. 80, art. 21 en 23).

Hieronder worden **verschillende statistieken** over het jaar 2019 voorgesteld.

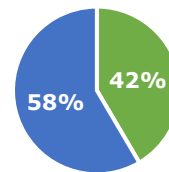
2019 in enkele cijfers

118

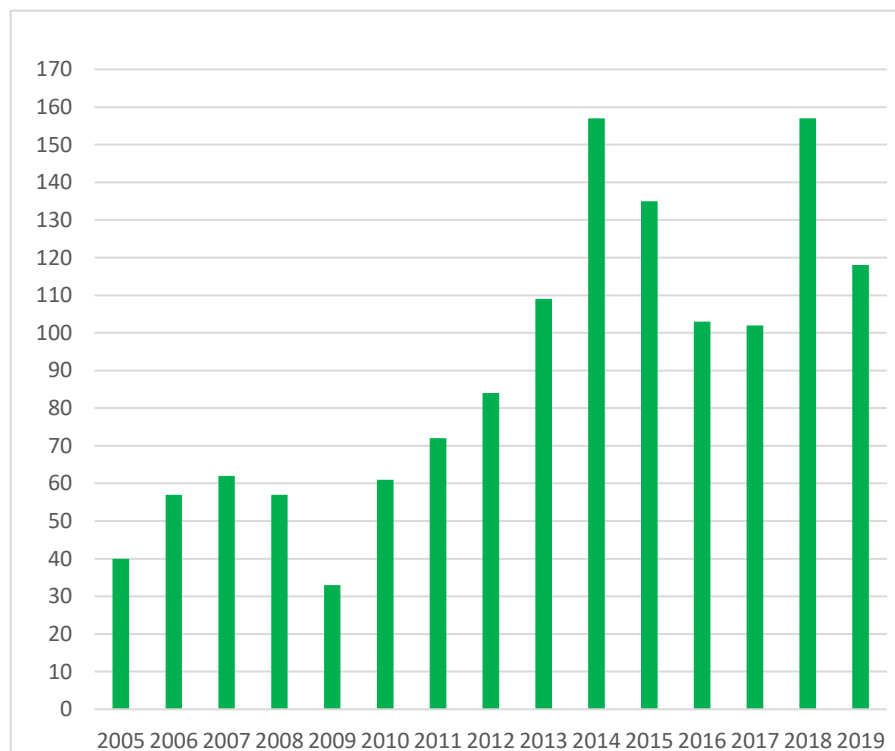
dossiers van
Provinciale
Raden

■ DOSSIERS FR : 49 ■ DOSSIERS NL : 69

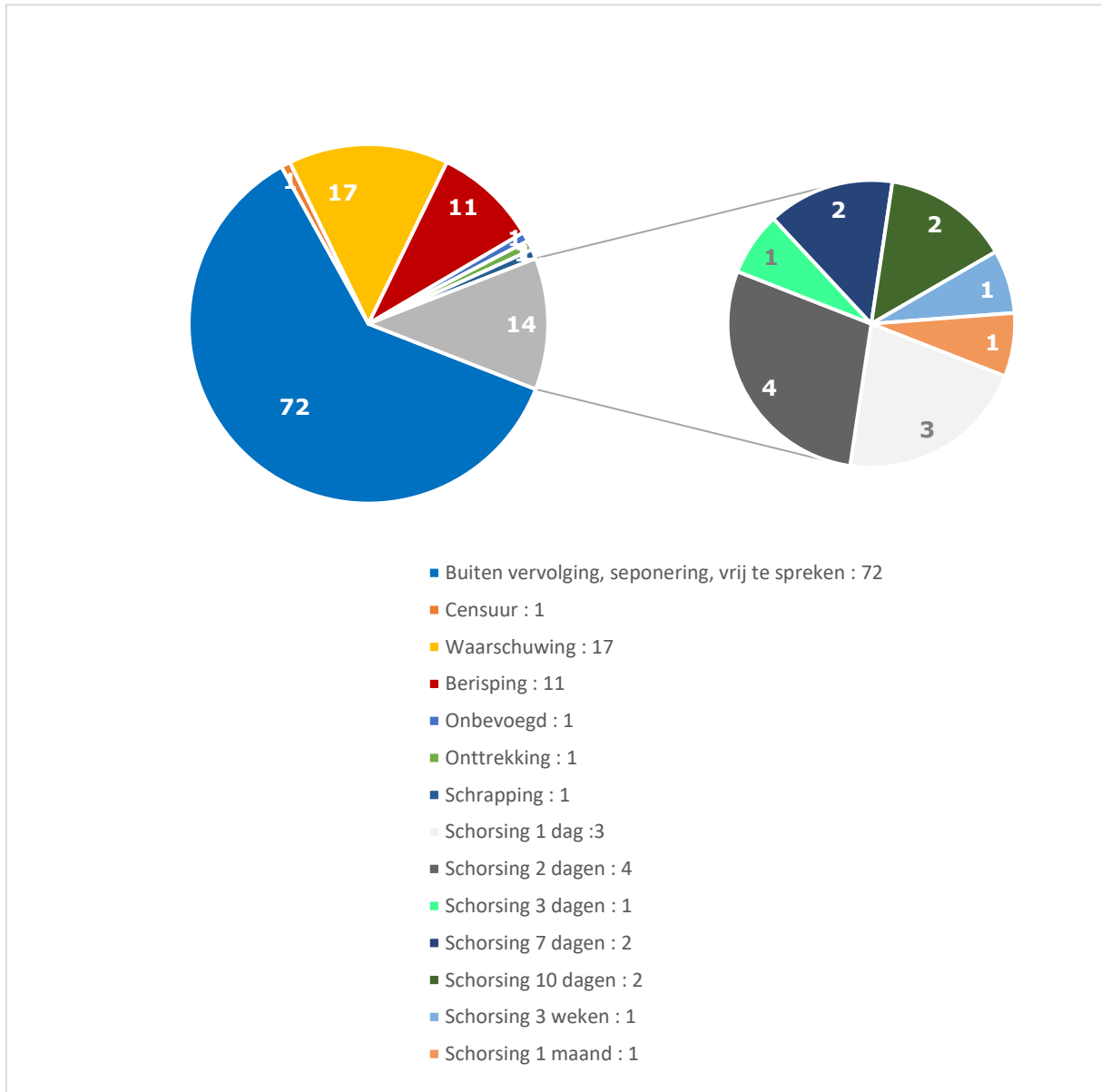
Figuur 5. Verdeling van tuchtdossiers van Provinciale Raden per taal in 2019

Figuur 6. Evolutie van het aantal tuchtdossiers van Provinciale Raden tussen 2005 en 2019

Figuur 7. Soort sancties uitgesproken door de Provinciale Raden in 2019

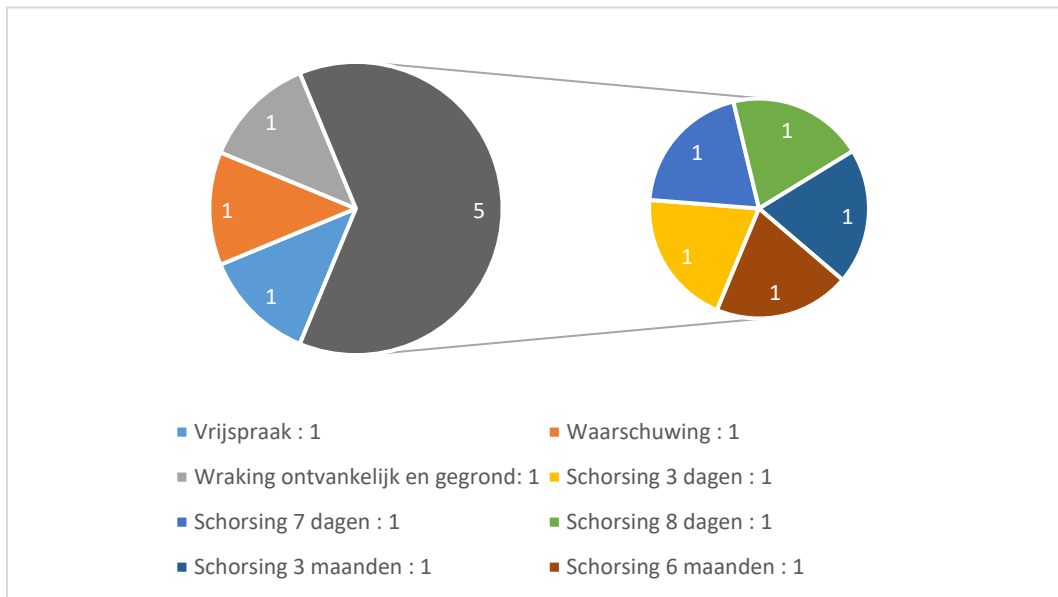

Aantal nieuwe procedures in hoger beroep:

13

- ❖ Geïnitieerd door de Nationale Raad: **6**
- ❖ Beslissingen van de Raad van beroep/
Beslissingen van de Conseil d'Appel: **5 / 3**
- ❖ Lopende bij de Raad van beroep/ Lopende bij
de Conseil d'Appel: **4 / 1**
- + **5** lopende dossiers van 2018

Figuur 8. Soort sancties uitgesproken door de Raad van Beroep en de Conseil d'appel in 2019

CASSATIEPROCEDURES

Aantal arresten uitgesproken door het Hof van Cassatie in 2019:

- ❖ Op beslissing van de Raad van beroep: **3**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **0**

Aantal cassatieberoepen ingediend in 2019:

- ❖ Op beslissing van de Raad van beroep: **0**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **0**

Aantal lopende cassatieprocedures in 2019:

- ❖ Op beslissing van de Raad van beroep: **0**
- ❖ Op beslissing van de Conseil d'appel: **0**

DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS

Tot de voornaamste functies van de administratieve directeurs behoren het dagelijks bestuur van de Orde der Apothekers, namelijk het personeelsbeleid, de organisatie en vertegenwoordiging van de Orde, de coördinatie van de activiteiten ervan, het garanderen van de kwaliteit van de informatie en dienstverlening en de planning en de organisatie van de activiteiten van de Nationale Raad. De directeurs geven dus de noodzakelijke ondersteuning aan de verkozen en door de Koning benoemde leden van de verschillende raden van de Orde zodat deze laatsten hun door de wet toegewezen functies efficiënt kunnen uitvoeren ten dienste van alle apothekers die de artsennijbereidkunde in België uitoefenen, de patiënten en de samenleving in het algemeen.

Meer specifiek fungeren de administratieve directeurs vaak als vertegenwoordigers of woordvoerders van de Nationale Raad in het kader van vergaderingen van nationale of internationale werkgroepen, of voor de contacten met externe partners zoals beschreven in **Deel 1** van dit verslag. Zij verzekeren ook de opvolging van de tuchtgeschillen en de geschillen van gemeen recht in samenwerking met de juridische dienst (zie **Deel 4**, punt **I.**). Bovendien waken ze over de dagelijkse werking van de Nationale Raad (**I.**) en onderhouden ze regelmatige contacten met de verschillende Raden op wiens praktische werking ze toezicht houden (**II.**). Het financieel beheer (**III.**), de logistiek (**IV.**) en het personeelsbeleid (**V.**) van de Orde vervolledigen tenslotte hun opdracht.

I. Werking van de Nationale Raad

Aan elke zitting van de Nationale Raad of van zijn Bureau gaat veel voorbereidend werk vooraf - o.a. opstellen van de dagorde en bijeenbrengen van nuttige documenten - én opvolgingswerk - o.a. redactie en vertaling van verslagen en nota's van vergaderingen. Dit werk wordt gedaan door de administratieve directeurs en gaat gepaard met interne overleggen en debriefing met de juridische dienst (**21 vergaderingen in 2019**).

In eerste lijn zorgen de directeurs ook in naam van de Nationale Raad voor de opvolging en het beantwoorden van brieven, e-mails en telefoons die gericht zijn aan de Orde der Apothekers.

Zij volgen ook de **juridische actualiteit** door de analyse van parlementaire vragen en antwoorden, van wetsontwerpen of wetsvoorstellen, KB's of andere belangrijke Europese teksten. Ze nemen bovendien deel aan sommige colloquia of seminars (zie hieronder **Tabel 4**).

II. Contacten met de Raden

A. Opstart van de hernieuwde Raden

Alle Raden (Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d'appel) zijn samengesteld uit magistraten (K.B. nr. 80, art. 7, § 1 en 12, § 1). Deze worden benoemd door de Koning voor zes jaar. Er zijn ook leden te verkiezen door de apothekers.

De nieuw samengestelde raden, na de verkiezingen van 2018, gingen officieel van start op 3 december 2018.

Januari 2019 werden opleidingen van een ganse dag georganiseerd voor de voorzitters, secretarissen en magistraat-assessoren.

De Nederlandstalige opleiding ging door op 15 januari 2019, de Franstalige opleiding op 18 januari 2019. De directeurs samen met een juriste gaven een zo volledig mogelijk overzicht van de administratieve en juridische aspecten en verantwoordelijkheden binnen de provinciale Raad.

Verder werd er per provincie een bezoek gebracht door de directeur om de administratieve secretaresses te informeren en de Raad te sensibiliseren voor de GDPR verordening. De nodige documenten werden

afgegeven en er werd een inventaris gemaakt van de toegang tot verschillende dossiers, zowel fysiek als op PC.

Om te informeren over de belangrijke wijzigingen in de deontologische code alsook het gebruik van de beslissingsboom (zie **Figuur 4**) brachten voorzitter en directeur een bezoek aan de provinciale Raden, leden en plaatsvervangers.

B. Contacten met Provinciale Raden

De Provinciale Raden moeten regelmatig verschillende **documenten** aan de Nationale Raad communiceren: de klachtenlijst, de wijzigingen van de lijst van de leden van de Orde, de ontwerpen van advies over deontologische vragen. De administratieve

directeurs **ontvangen, beheren en archiveren** deze.

Ze hebben ook **regelmatig contacten** met de voorzitters van de Provinciale Raden en hun administratieve secretaresses bijvoorbeeld om de goede technische werking te verzekeren van de inschrijvingsprocedure bij de Orde voor alle apothekers die de artsenijsbereidkunde wettelijk in België willen uitoefenen of om ze op de hoogte te houden van de procedure van oproep tot en inning van de bijdragen.

Bezoeken van de Provinciale Raden door de administratieve directeurs in 2019:

20

Tabel 2. Bezoeken van de Provinciale Raden door de administratieve directeurs

14/02/2019	Alle administratieve secretaresses PR	Informatie-vergadering Pharpro
26/04/2019	PR Vlaams-Brabant	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
06/05/2019	PR Oost-Vlaanderen	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
06/05/2019	PR West-Vlaanderen	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
07/05/2019	PR Antwerpen	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
08/05/2019	PR Luik	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
08/05/2019	PR Luxemburg	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
13/05/2019	PR Namen	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
13/05/2019	PR Franstalig Brabant	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
20/05/2019	PR Henegouwen	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
05/07/2019	PR Limburg	Sensibilisering GDPR – IT inventaris
10/10/2019	Provinciale Raad Antwerpen	Voorstelling van de nieuwe code
14/10/2019	PR Luxemburg	Voorstelling van de nieuwe code
17/10/2019	PR Luik	Voorstelling van de nieuwe code
21/10/2019	PR Namen	Voorstelling van de nieuwe code
21/10/2019	Provinciale Raad West-Vlaanderen	Voorstelling van de nieuwe code
23/10/2019	Provinciale Raad Limburg	Voorstelling van de nieuwe code
07/11/2019	Provinciale Raad Oost-Vlaanderen	Voorstelling van de nieuwe code
12/11/2019	Provinciale Raad Vlaams Brabant	Voorstelling van de nieuwe code
14/11/2019	PR Henegouwen	Voorstelling van de nieuwe code
18/11/2019	PR Brabant Franstalig	Voorstelling van de nieuwe code

28/11/2019

Raad van Beroep

Voorstelling van de nieuwe code

WIST U DAT?

De elektronische versie van de Code van farmaceutische plichtenleer alsook de beslissingsboom op de website www.ordederapothekers.be staat en aldaar kan gedownload worden ?

De eerste versie van de gecommuniceerde Code geleidelijk online zal worden gezet tijdens het jaar 2020.

III. Financieel beheer

Zoals hierboven vermeld (zie de inleiding van het **Deel 1**), bestaat één van de taken van de Nationale Raad erin de **bijdragen**, nodig voor de werking van de Orde, te bepalen en te innen. In de praktijk wordt het bedrag van de bijdragen elk jaar in januari door de Nationale Raad vastgesteld en de **uitnodiging tot betaling** en de eventuele **rappels** worden door de administratieve directeurs in samenwerking met de dienst boekhouding vanaf februari verstuurd.

2010 in enkele cijfers

Aantal opgestuurde brieven:

- ❖ Oproepen tot bijdragen: **13 542**
- ❖ Rappels 1: **776**
- ❖ Rappels 2: **239**

Naast het beheer van de bijdragen, doen de directeurs het volgende op financieel vlak:

- Toezicht op de facturen en betalingen binnen de Orde;
- Beheer en controle van de boekhouding van de Provinciale Raden;
- Afsluiten van de nodige verzekeringen;
- Voorbereiding van de balans en de jaarrekeningen (zie hierboven, **Deel 1**, punt II., A.);
- Contacten met de externe boekhouder (**3 vergaderingen in 2019**).

IV. Logistiek

A. IT

Qua IT zijn de administratieve directeurs belast met het beheer van het netwerk waarop alle Raden van de Orde der Apothekers en hun personeel geconnecteerd zijn, dit in samenwerking met verschillende IT-leveranciers.

In 2019 werd het hele computer netwerk binnen de Orde vernieuwd om de overstap naar WINDOWS 10 mogelijk te maken.

Papierloos werken werd geïntroduceerd. Daartoe zijn alle vertegenwoordigers van de Nationale Raad uitgerust met het nodige materiaal om het afdrukken van documenten te kunnen afschaffen. De vergaderzalen werden hiervoor uitgerust met interactieve schermen die het mogelijk maken om documenten te bekijken.

B. Gebouwen

De administratieve directeurs vervullen hun opdrachten vanuit de lokalen van de Nationale Raad in Brussel. Hun taak van **beheer van de gebouwen** beperkt zich echter niet tot deze lokalen maar breidt zich uit tot de lokalen van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel.

C. Andere

Inzake logistiek zijn de administratieve directeurs tenslotte verantwoordelijk voor alles wat met het **dagelijks beheer** van een instelling of onderneming te maken heeft: aankoop van materiaal, beheer van toestellen en overeenkomsten daaromtrent, contacten met bevoegde firma's. Ook het financieel beheer van de vergaderingen: NR, PRn, RvB.

Bij deze werkzaamheden zijn meer dan 200 personen betrokken (intern en extern)...

V. Personeelsbeleid

Het ganse personeel in dienst van de verschillende organen van de Orde der Apothekers (zie [Figuur 1](#) hierboven) staat onder het direct toezicht van de administratieve directeurs. De directeurs

verzekeren het **personeelsbeleid** in samenwerking met verschillende diensten (sociaal secretariaat, arbeidsgeneeskunde, verzekeringsmaatschappijen...): zoals ondertekening van de overeenkomsten, betaling van de salarissen, organisatie van de voordelen van alle aarde, beheer van de vakanties en ziektes....

Het jaarlijks diner voor het personeel werd gehouden op **14 februari 2019**.

DEEL 4. JURIDISCHE DIENST

In een steeds meer gereguleerde wereld was het zoeken van juridische ondersteuning voor de Orde der Apothekers onvermijdbaar. Na eerst gedurende vele jaren externe hulp te hebben gebruikt, werd begin 2000 binnen de Nationale Raad van de Orde een interne juridische dienst opgericht. Het aantal dossiers en te behandelen materies is geleidelijk gestegen.

Vandaag is de juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers samengesteld uit twee juristen die elk parttime werken en de titel van bedrijfsjurist dragen. Zijn activiteit bestrijkt een breed scala missies gaande van het beheer van geschillen, zowel disciplinaire geschillen als geschillen van gemeen recht (I.), juridische adviesverlening (II.), de deelname aan externe vergaderingen (III.) tot de deelname aan verschillende werkgroepen of commissies en vergaderingen met externe partners (zie Deel 1 hierboven).

I. Geschillenbeheer

A. Tuchtgeschillen

In het kader van de tuchtprocedures die hierboven met de voor 2019 relevante cijfers in Deel 2 werd beschreven heeft de juridische dienst een sleutelrol. Hij voert systematisch de volgende taken uit:

- De **analyse** van alle beslissingen van de Provinciale Raden;
- De redactie van een **procedure-overzicht** dat sleutelwoorden en een advies bevat - geformuleerd in samenspraak met de directeur van de betrokken taalrol - over de **opportuniteit** voor de Nationale Raad om zelf **hoger beroep** in te stellen of het hoger beroep van de apotheker te volgen;
- Bij afwezigheid van beroep door de Nationale Raad, de **analyse** van alle beslissingen van de Raad van Beroep of de Conseil d'appel en, in voorkomend geval, van het Hof van Cassatie, met een **update van het procedure-overzicht**. Ook wordt juridische bijstand verleend aan de vertegenwoordiger van de Nationale Raad in de Raad van Beroep en de Conseil d'appel;
- In geval van hoger beroep door de Nationale Raad en, in voorkomend geval van cassatieberoep, het **volgen van de procedures** (o.a. contacten

met de advocaten, analyse en bespreking van de uitgewisselde besluiten, analyse van de beslissingen, update van het procedure-overzicht, ...);

- Het **beheer van de contacten** tussen alle betrokken partijen (voorzitter en magistraat van de Nationale Raad, advocaten);
- Het toezicht op de **anomisering van de beslissingen** in beroep en cassatie **met het oog op hun publicatie** op de website (met een samenvatting en sleutelwoorden).

B. Geschillen van gemeen recht

Naast de tuchtgeschillen eigen aan de organen van de Orde der Apothekers is het mogelijk dat deze laatste betrokken is bij een gerechtelijke procedure die zij zelf heeft geïnitieerd of die een derde tegen haar is gestart. Deze procedures kunnen lopen bij de rechtbanken van de rechterlijke orde of bij andere instellingen, zoals de Belgische Mededingingsautoriteit (hierna "BMA").

In deze procedures heeft de juridische dienst als taak om in samenwerking met de directeurs de Nationale Raad te ondersteunen door alle procedurehandelingen te analyseren, documenten voor te bereiden en communicaties bestemd voor de advocaten van de Orde op te stellen, door alle contacten met deze laatsten te beheren, door informatie aan de leden van de Nationale Raad te

bezorgen, door indien nodig aan hoorzittingen deel te nemen, enz.

In 2019 werden enkel de procedures, die lopende waren voor de BMA verdergezet (zie jaarverslagen 2017 en 2018).

De procedure ten gronde, die werd gestart met de neerlegging van een gemotiveerde ontwerpbeslissing door het Auditoraat van de BMA op 31 oktober 2018, heeft aanleiding gegeven tot een beslissing van het Mededingingscollege op 28 mei 2019. Deze beslissing heeft de Orde veroordeeld voor het aanwenden van mededingingsbeperkende praktijken die erop gericht waren de ontwikkeling van de groep MediCare-Market te belemmeren. De beslissing werd echter betwist door de Orde die onmiddellijk beroep heeft ingediend bij het Marktenhof (zie in dat verband de communiqués van de Nationale Raad van 5 en 27 juni 2019, [“Reactie in het kader van de beslissing van het Mededingingscollege”](#) en [“De Orde der Apothekers gaat in beroep”](#), die op de website van de Orde werden gepubliceerd).

In het kader van de andere dossiers die door het Auditoraat van de BMA werden onderzocht heeft de Orde der Apothekers na intense en lange discussies op 15 oktober 2019 een schikking met deze laatste getroffen. Bepaalde inbreuken op het mededingingsrecht werden aan de Orde verweten en hadden betrekking op deontologische regels, die aan apothekers beperkingen konden opleggen inzake bepaalde vormen van publiciteit voor de verkoop van parafarmaceutische producten (met inbegrip van reclame via sociale media en het gebruik van betalende zoekmachines). De Orde heeft zich dus verbonden om o.a. de regeling inzake publiciteit te versoepelen in haar nieuwe Code van farmaceutische plichtenleer (maar steeds mits naleving van noodzakelijke en proportionele beperkingen) en om deze Code aan te vullen met een gecommentarieerde Code (voor meer details betreffende de schikking, zie de communiqué van de Nationale Raad van 16 oktober 2019, [“Reactie in het kader van de schikking van de Orde van Apothekers met het Auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit”](#), dat op de website van de Orde werd gepubliceerd; voor meer details betreffende de hervorming van de

deontologische Code, zie hierboven, **Deel 1**, punt **II.**, B.).

II. Juridische adviezen

A. Vragen van apothekers en derden

Een significant gedeelte van het werk van de juridische dienst bestaat uit het **beantwoorden van juridische vragen** die dagelijks aan de Nationale Raad van de Orde worden gericht. Wanneer de vragen niet binnen het bevoegdheidsdomein van de Orde vallen, wordt de gesprekspartner doorverwezen naar de bevoegde instantie.

Sinds 1 mei 2017, met het doel om de aard, de oorsprong en recurrentie van vragen te objectiveren, houdt de juridische dienst een repertorium bij van alle vragen tot advies die hij krijgt. De hieronder voorgestelde statistieken komen uit dit repertorium.

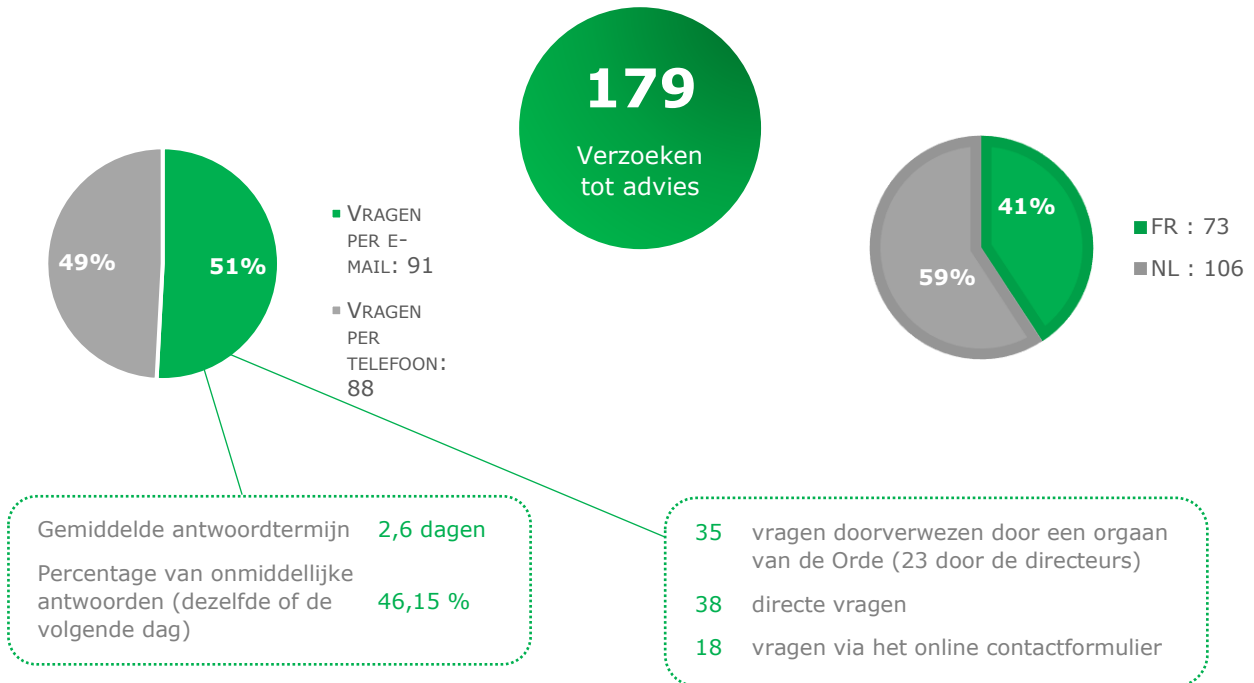
In de periode **van 1 januari tot 31 december 2019 werden 179 vragen** gesteld door apothekers en derden. Verschillende tendensen kunnen geobserveerd worden:

- In tegenstelling tot vorige jaren waren er meer Nederlandstalige vragen dan Franstalige vragen (106 tegen 73);
- Zoals in 2017 en 2018, worden er bijna evenveel vragen per mail als per telefoon gesteld (resp.= 91/88);
- Zoals in 2017 en 2018, blijven de apothekers de bevoorrechte gesprekspartners (58,7 %), gevolgd door de juridische beroepen (advocaten, notarissen, juristen= 16,2 %).
- In tegenstelling tot 2018 hebben enkel 4 patiënten (of patiëntenverenigingen) zich gericht tot de juridische dienst (2,2 % van de vragen);
- De thema's die het vaakst terugkomen in de vragen (publiciteit-commerciële praktijken: 30; vennootschapsrecht: 20; in de apotheek verkochte producten: 18) zijn dezelfde als in 2018, met een stijging van de vragen betreffende de openingsuren en de wachtdienst (van 2,8 tot 7,2 %) en een daling van de vragen met betrekking

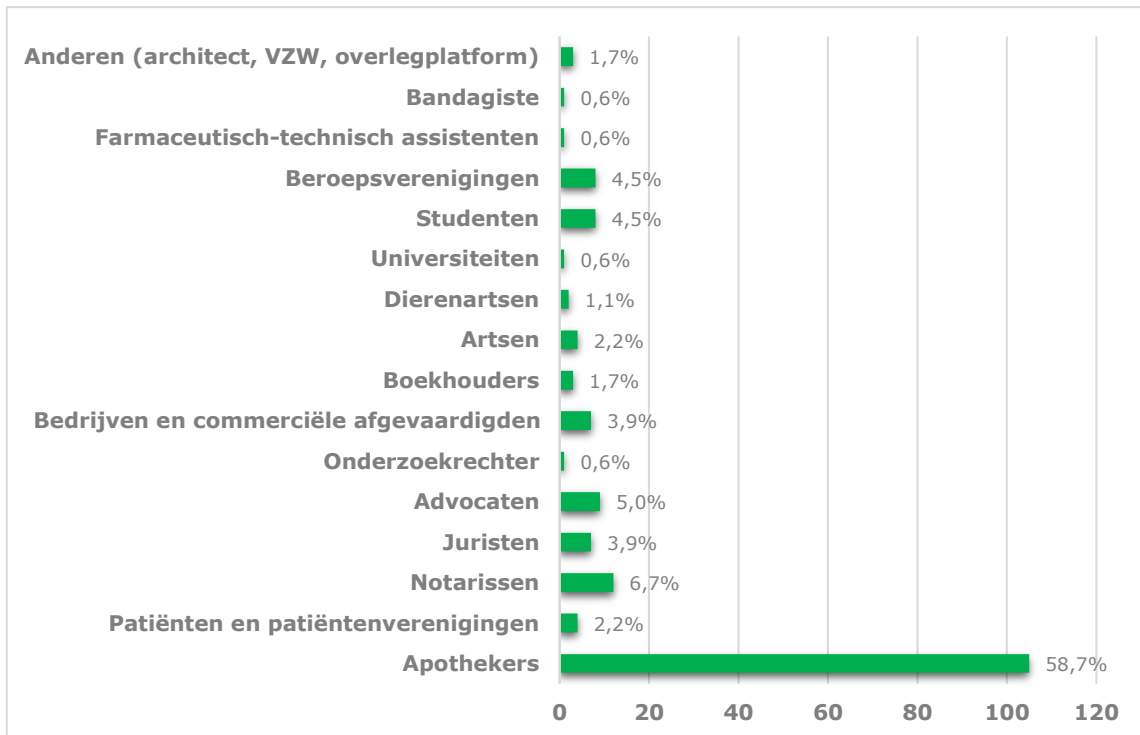

tot de online-apotheek (van 4,6 tot 1,7 %).

Details van de statistieken worden in onderstaande tabellen en grafieken weergegeven.

Figuur 9. Taal van de vragen, gebruikte middelen om deze te formuleren en antwoordtermijn

Figuur 10. Beroep of hoedanigheid van de gesprekspartners

Tabel 3. Overzicht van de thema's van de vragen gesteld door apothekers en derden tussen 1 januari en 31 december 2019

Thema's	Aantal vragen	%
PUBLICITEIT EN COMMERCIËLE PRAKTIJEN: <ul style="list-style-type: none"> Vragen in verband met de overeenstemming van een bepaalde praktijk met de deontologische regels van toepassing op deze materie (uitnodiging voor de verjaardag van de opening of de heropening na werken, sponsoring van een schoolfeest, logo op herbruikbare zakken, deelneming aan een reality-tv programma...). Welke verspreidingsmiddelen zijn aanvaardbaar? Flyers in brievenbussen, scherm in het uitstalraam, Facebook, kenteken, radio...? Informatieverzoek met betrekking tot de toepasselijke wettelijke bepalingen. Bestaan van een lijst van deontologische toegelaten praktijken? ... 	30	16,7 %
VENNOOTSCHAPSRECHT: <ul style="list-style-type: none"> Noodzaak om de oprichtingsakte of de statuten van apothekersvennootschappen te laten goedkeuren door de Orde? Beschikt de Orde over modelstatuten? Wie mag bestuurdersmandaat in apothekervenootschap waarnemen? ... 	20	11,1 %
IN DE APOTHEEK VERKOCHTE PRODUCTEN EN VERLENDE DIENSTEN: <ul style="list-style-type: none"> Aflevering van geneesmiddelen, modaliteiten ervan (bijv. thuislevering) en mogelijkheid om de aflevering te weigeren: welke regels van toepassing? Mogelijkheid om een specifiek product in een apotheek te verkopen? Quid behandeling van vervallen producten? Regels van toepassing op de overeenkomst tussen de huisapotheker en de patiënt. ... 	18	10 %
OPENINGSUREN EN WACHTDIENST: <ul style="list-style-type: none"> Welke regels zijn van toepassing op openingsuren van de officina's? Nieuwe regels met betrekking tot het wachthonorarium? Quid uitvoering van de wachtdienst (definitieve sluiting, delegatie van de diensten...)? Relaties tussen wachtkringen? ... 	13	7,2 %
LOKALISATIE EN INRICHTING VAN DE OFFICINA; KENTEKEN: <ul style="list-style-type: none"> Welke regels zijn van toepassing op automaten en afhaaloketten? Welke regels zijn van toepassing op kentekens? Quid signalisatieborden van de apotheek? ... 	13	7,2 %
BEROEPSGEHEIM VAN DE APOTHEKER EN BESCHERMING VAN PERSOONSgegevens: <ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid voor de apotheker om gegevens te communiceren aan de politie, een onderzoeksrechter, een familielid van een overleden patiënt, een andere apotheker, de moeder van een minderjarige patiënt, ...? Mogelijkheid om gezondheidsgegevens per mail uit te wisselen met de overheid?... 	12	6,7 %
ARBEIDSRECHT: Vorm van de arbeidsovereenkomst, opzeggingstermijn, niet-concurrentiebeding, relaties met de vergunninghouder, bestaande bescherming tegen ontslag...	10	5,6 %
LIJST VAN DE ORDE: <ul style="list-style-type: none"> Wie moet zich inschrijven (klinisch bioloog in opleiding, werknemer in een ziekenhuisapothek...)? Welke zijn de initiatieven die bij de Orde moeten genomen worden in geval van wijziging van statuut? Inschrijvingsformaliteiten voor buitenlanders? ... 	9	5 %

TUCHTRECHT EN TUCHTPROCEDURE: Onderzoeksmiddelen van de Provinciale Raden, adviesbevoegdheid met betrekking tot deontologie, schorsingsmodaliteiten, mogelijke beroepen tegen een lasterlijke tuchtklacht...	7	3,9 %
TITEL VAN APOTHEKER: Regels inzake gebruik van de titel van apotheker (officina-, ziekenhuis- of industrie-apotheker) en onverenigbaarheden.	7	3,9 %
VESTIGING, OVERDRACHT, OVERBRENGING VAN OFFICINA'S: Welke regels zijn van toepassing?	6	3,4 %
COLLUSIE: Apotheek in hetzelfde gebouw als een artsenpraktijk, samenwerking met een bandagist...	5	2,8 %
ORGANISATIE VAN DE APOTHEEK (O.A. HET PERSONEEL): Personeelsbewegingen tussen apotheken in dezelfde buurt, mogelijkheid van studentenjobs, bewaartermijn van de documenten van de apotheek...	5	2,8 %
ONLINE-APOTHEKEN: Toepasselijke regels, modelovereenkomst voor het beheer van de website...	3	1,7 %
PERMANENTE VORMING: Welke regels zijn van toepassing?	3	1,7 %
TERBESCHIKKINGSTELLING VAN EEN RUIMTE VAN DE APOTHEEK AAN EEN AUDIOLOOG	2	1,1 %
GEDEELD FARMACEUTISCH DOSSIER EN TOESTEMMING VAN DE PATIËNT	2	1,1 %
FARMACEUTISCH RECHT: Verschil tussen groothandelaars en groothandelaar-verdelers; regels met betrekking tot uitvoer van geneesmiddelen.	2	1,1%
ANDERE (1 vraag per thema): Gewetensclausule, vrije keuze van de apotheek, bescherming van de naam van de apotheek, precontractuele informatie, voorschrijfbevoegdheid van de apotheker, aansluiting bij de beroepsverenigingen, insolventie van de apothekers...	12	6,7 %
TOTAAL	179	100 %

B. Vragen van de organen van de Orde en hun leden

Naast de analyse van de verzoeken die van buiten de Orde der Apothekers komen, staat de juridische dienst van de Nationale Raad ook ten dienste van de organen van de instelling en de leden ervan, met respect voor hun onafhankelijkheid in de uitoefening van hun eigen bevoegdheden.

Tussen 1 januari en 31 december 2019, werden 135 vragen gesteld voornamelijk door de Franstalige afdeling van de Orde (92 vragen tegen 43 in het Nederlands). In bijna 72 % van de gevallen kwamen de vragen vanuit de Provinciale Raden, hetzij van de leden zelf (57 verzoeken), hetzij van hun administratieve secretaressen (40 verzoeken). Zoals vorige jaren hadden de vragen meestal betrekking op technische aspecten betreffende de reglementering van het beroep van apotheker,

de deontologie en het verloop van de tuchtprocedure. Als antwoord wordt er meestal verwezen naar toepasselijke juridische teksten of naar het Vademecum voor de farmaceutische tuchtprocedure, dat aan alle leden van de raden van de Orde wordt gegeven en dat door de juridische dienst wordt geactualiseerd.

C. Adviezen en communicaties

Een derde aspect van de adviesactiviteit van de juridische dienst is de redactie van communicaties die bestemd zijn voor publicatie op de website van de Orde der Apothekers of van interne nota's om de leden van de Nationale Raad in te lichten tijdens hun werksessies (Bureau of Raad). De onderwerpen zijn heel gevarieerd.

Deze teksten worden door de juridische dienst voorgesteld op eigen initiatief op basis van de juridische of politieke actualiteit die hij nauw

volgt en na overleg met de directeurs, of op verzoek van de Nationale Raad zelf.

Communicaties opgesteld door de juridische dienst en gepubliceerd op de website van de Orde in 2019	
Titel	Datum
Artikel 72 van de deontologische Code: herhaling (link naar de site)	28/01/2019
Liberalisering inzake medische hulpmiddelen (link naar de site)	22/02/2019
Geneesmiddeltekorten in de apotheek (link naar de site)	03/06/2019
Apotheker-klinisch bioloog mag onderzoeksresultaten rechtstreeks versturen naar de patiënt (link naar de site)	17/07/2019
Geneesmiddeltekorten in de apotheek: update van het advies van 03/06/2019 (link naar de site)	30/09/2019

De interne nota's die tijdens de vergaderingen van de Nationale Raad (Raad en Bureau) voorgesteld worden, richtten zich in 2019 vooral op de hervorming van de deontologische Code (finalisatie van de Code zelf en opstellen van het voorstel van gecommentarieerde Code) en de lopende procedures bij de Belgische Mededingingsautoriteit (regelmatige analyses van de evolutie van de dossiers). Er werd o.a. ook ingegaan op het taalgebruik in bestuurszaken en de bescherming van persoonsgegevens.

III. Externe vergaderingen

A. Tussenkomen als spreker

De leden van de juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers

moeten soms tussenkomen als **spreker** om bepaalde aspecten van hun activiteiten voor te stellen.

- Elke jaar neemt de juridische dienst deel aan de **deontologische sessies** die door sommige universiteiten worden georganiseerd (zie **Deel I.**, punt **VI**).
- Begin 2019 heeft de juridische dienst de nieuwe leden van de Provinciale Raden ook opgeleid (zie **Deel III.**, punt **II, A.**) door hen de belangrijkste beginselen van de tuchtprocedure uit te leggen.
- De juridische dienst was aanwezig op alle infosessies betreffende de nieuwe Code van farmaceutische plichtenleer die voor de apothekers in gans België en voor de Raad van Beroep en Conseil d'Appel werden georganiseerd, om op de eventuele juridische vragen te kunnen antwoorden (zie **Deel I.**, punt **II, B.**).

B. Colloquia en seminars

Om de juridische actualiteit te volgen en aan de vereisten van permanente vorming van het Instituut voor Bedrijfsjuristen te voldoen, neemt de juridische dienst, naast de raadpleging van verschillende bronnen van juridische informatie (officiële staatsbladen voor de wetgeving, gespecialiseerde juridische tijdschriften, newsletters...), regelmatig deel aan studiedagen of -namiddagen over onderwerpen die verband houden met hun praktijk. De tabel hieronder geeft een overzicht van de colloquia en seminars die de juridische dienst heeft gevolgd in 2019.

Tabel 4. Colloquia en seminars waaraan de juridische dienst heeft deelgenomen in 2019

Organisator(en)	Titel	Datum
Leerstoel Gezondheidsrecht en Gezondheidsethiek (AHLEC) – UAntwerpen	De zorgverlener als ondernemer → + <i>Deelneming van de Nederlandstalige directeur</i>	19/02/2019
Crowell & Moring	Nieuw Wetboek vennootschappen en verenigingen	27/03/2019
Crowell & Moring	A new paradigm in Belgian Competition law? More protection less competition ?	24/10/2019
Orde der Artsen	De medische deontologie vandaag / La déontologie médicale aujourd’hui → + <i>Deelneming van de Franstalige directeur</i>	29/11/2019

BESLUIT

De Orde der Apothekers blijft een te weinig bekende instelling voor velen, waarvan de activiteiten vaak moeilijk kunnen onderscheiden worden van deze van andere instellingen, met name de beroepsverenigingen van apothekers. Deze verenigingen zijn uitsluitend opgericht voor de studie, de bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van hun leden: een uitgebreid bevoegdheidsdomein dat niet toekomt aan de organen van de Orde.

De bevoegdheid van de Orde op verschillende vlakken is beperkt. Toch zijn de activiteiten van de Orde gevarieerd, zowel wat betreft de onderwerpen, de aanleiding als de partners.

Het jaar 2019 werd gekenmerkt door deze diversiteit aan activiteiten, naast de juridische procedures, het memorandum, de vernieuwing en digitalisering van de interne infrastructuur, de afronding van de nieuwe deontologische Code en de organisatie van informatiesessies in elke provincie in een zeer korte periode hebben alle leden van de Nationale Raad gemobiliseerd. De Nationale Raad wil alle medewerkers bedanken, het is dankzij de intense samenwerking van het team dat dit alles mogelijk was.

Dit verslag heeft tot doel om een gedetailleerd overzicht van deze activiteiten te geven met het oog op meer transparantie om de Nationale Raad van de Orde der Apothekers en de personen die erin dagelijks werken beter te laten kennen.

Orde der Apothekers
NATIONALE RAAD

H. Jasparlaan 94 | BE 1060 Brussel | 1+32 2 537 42 67 | 1+32 2 537 45 72
info@ordederapothekers.be | www.ordederapothekers.be | BE 30 6451 6069 7511